

TRONDHEIM KOMMUNE

Avlasterdommen - konsekvenser i Trondheim kommune

Fra avlaster som oppdragstaker til avlaster som ansatt

Dommen

Avlaster II-dommen fra juni 2016. I dommen slo Høyesterett fast at avlastere normalt er å regne som arbeidstakere, og ikke oppdragstakere, slik praksis har vært.

En kvinne som utførte arbeid som avlaster og støttekontakt for familien til en gutt med et særlig omsorgsbehov, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 nr. 6 bokstav b og d, ble ansett som arbeidstaker i kommunen, ikke som oppdragstaker. Høyesterett uttalte at spørsmålet om arbeidsgiverens ledelse og kontroll med arbeidet er svært sentralt ved bedømmelsen. Det er ikke påkrevd at kommunen er den som styrer tjenesteyteren. Også brukerstyring vil oppfylle kravet til ledelse. Plikt til å underordne seg kommunens organisatoriske ledelse av arbeidet er også tilstrekkelig. Faktisk ledelse er ikke påkrevd.

Høring forskrift

Departementet foreslår at forskriften skal gjelde for avlastning i brukers hjem og i avlasters hjem, samt besøkshjem. Forslaget åpner opp for å videreføre avlastning i sammenhengende 48 timer over en helg dersom avlaster ikke allerede har en stilling i kommunen fra før. Dette vil, etter KS' oppfatning, kunne løse utfordringen for de avlasterne som *ikke* har annet arbeidsforhold i samme kommune. Forslaget begrenser imidlertid mulighetene for avlastere som også har et «ordinært» arbeidsforhold i kommunen. Når arbeidstaker skal være avlaster i mer enn ett døgn kreves det at arbeidstaker må ha 16 timer arbeidsfri periode både *før* og *etter* avlastningen.

Som eksempel nevner KS i sin vurdering at dersom arbeidsperioden er på mer enn 24 timer, må arbeidstaker i tillegg til 16 timer arbeidsfri *etter* avlastningen også ha 16 timer arbeidsfri *før* avlastningen. Det innebærer for eksempel at en assistent i barnehage som jobber mandag til fredag ikke kan jobbe i barnehagen på fredagen dersom avlastningen skal starte denne ettermiddagen og vare i 48 timer. Det betyr at en arbeidstaker i 100 prosent stilling ikke kan utføre helgeavlastning i 48 timer.

[TK's hørings svar](#)

Forskrift

Forskriften åpner for at arbeidstaker som er avlaster og arbeidsgiver kan avtale lengre arbeidstid enn [Arbeidsmiljøloven](#) (AML), innenfor gitt rammer.

Viktig endring etter høringsrunden er endringen i sammenhengende arbeidstid fra 48 - 56 timer og betydningen ift de som har stillingsandel i kommunen (kan ta hviletiden torsdag - jobbe fredag og fortsatt kunne ha helgeavlastning)

Men setter begrensinger på 88 t per uke og 60 t gjennomsnittlig per 6 uker.

Bekymringene- mens vi ventet på KS og særavtalen

- Arbeidstiden får vi stort sett til å gå opp
- Hvor dyrt blir det?
- Hvor attraktivt blir det? (rekruttering)
- Hvordan håndtere endrede behov hos barnet / de som trenger avlastning.
- Hva med stillingene når barna blir voksne, det blir nødvendig med annen type avlastning osv

Særavtalen

Kom i slutten av oktober 2017 - etterlengtet
Enkel avtale - moderat avlønning

B - rundskrivet

- Partene er enige om at avlastning er en type arbeid som skiller seg vesentlig fra annet arbeid, og har derfor sett behov for å utfylle forskriften med egne lønns- og arbeidsvilkår, slik at tjenesten i størst mulig grad kan opprettholdes.
- Forskriften regulerer ikke hvorvidt alle som arbeider som avlaster eller besøks-/avlastningshjem er å anse som arbeidstakere, men fastsetter rammer for arbeidstiden for de som er arbeidstakere, jf. forskriften § 1. Hvorvidt det etter Høyesteretts dom fra 2016 fremdeles er avlastningsoppdrag eller besøks-/avlastningshjem som kan videreføres i et oppdragstakerforhold, er usikkert

Informasjon til pårørende og brukere

- Informasjonsbrev til pårørende
- Informasjonsbrev til avlasterne sammen med ny kontrakt / arbeidsavtale. Dette ble gjort i romjul / rett over nyttår
- Arbeidstid (avlastningsdøgn) meldes inn til oss for et halvt år av gangen slik at vi har en oversikt over arbeidstid og AML kontroll
- Etterbetalinger fra 01.01.17 gjort i Mars 18 (var ikke enkelt)
- Gjennomsnittslønn - stillingsprosent
- Utarbeidet en standard utlysningstekst sammen med personaltjenesten

Sommeren 2018

- KS har ikke kommet med noen løsning på lengre sammenhengende avlastningsopphold (ferieavlastning)
- Forskriften åpner ikke opp for avlastning i mer enn 56 timer sammenhengende, noe som innebærer at det ikke er anledning til å være ferieavlastet i for eksempel en uke sammenhengende. Departementet utreder dette spørsmålet videre.
- Hva gjør vi for å løse dette?

Praktiske løsninger -slik står det til

Det er totalt 37 barn som har omtalt ferie i sine vedtak. Herav 33 barn hvor ferieavlastning løses ved:

MOA, har ikke avlastning mer enn 2 døgn sammenhengende, eller det løses ved at familien har 2 avlastere, og de øvrige har et familiemedlem som kan ta deler av det som avtales som sammenhengende ferie.

4 barn er det ikke avklart løsning på så langt:

1, trenger ny avlaster, uavklart hvem

1, har flere avlastere, men ikke avklart hvordan dette løses

1, stort omfang avlastning, forhører seg med familie om de kan ta deler av ferieavlastning

1, avtalt en uke sommeravlastning, sjekker om det er familiemedlem som kan ta deler av ferieuken.

